

Ustanowienie procedury powrotowej na granicy

W 2020 r. Komisja Europejska przedstawiła zmieniony wniosek dotyczący rozporządzenia o procedurze azylowej, mający wprowadzać zharmonizowaną wspólną procedurę unijną. W negocjacjach międzyinstytucjonalnych wypracowano porozumienie co do odrębnego aktu o procedurze powrotnej na granicy. Na pierwszej kwietniowej sesji plenarnej Parlament Europejski ma głosować nad stanowiskiem w pierwszym czytaniu w sprawie porozumienia politycznego, do którego współprawodawcy doszli w grudniu 2023 r.

Informacje podstawowe

Obecna [dyrektywa w sprawie procedur azylowych](#) to jeden z pięciu głównych dokumentów o [wspólnym europejskim systemie azylowym](#). Określa ona wspólny minimalny zestaw procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej przez państwa członkowskie zgodnie z [dyrektywą w sprawie kwalifikowania](#). W 2016 r. Komisja przedstawiła [wniosek](#) ustawodawczy, by zastąpić dyrektywę o procedurach azylowych rozporządzeniem, mającym bezpośrednie zastosowanie, a dzięki temu dalej harmonizować procedury, z takimi samymi etapami, terminami i zabezpieczeniami w całej UE.

Wniosek Komisji Europejskiej

W 2020 r. w [nowym pakcie o migracji i azylu](#) Komisja przedstawiła [zmieniony wniosek](#) dotyczący rozporządzenia o wspólnych procedurach azylowych. W nowym tekście zachowano ogólne cele wniosku z 2016 r. i jednocześnie uwzględniono bardzo sporne kwestie, takie jak procedura graniczna i powroty. W zmienionym wniosku Komisja wyjaśnia zakres stosowania procedury granicznej, precyzując, że ma ona dotyczyć tylko wnioskodawców, którzy nie otrzymali jeszcze zezwolenia na wjazd na terytorium państwa członkowskiego i nie spełniają kryteriów wjazdu określonych w [kodeksie granicznym Schengen](#). Osoby niekwalifikujące się do ochrony mają być niezwłocznie odsyłane. Ma to zlikwidować dotychczasowe luki w procedurach i rozwiązać problem niskiego [odsetka powrotów](#). Komisja podkreśla, że potrzebne są „płynne i efektywne powiązania między wszystkimi etapami odpowiednich procedur” w odniesieniu do wszystkich nielegalnie przybywających migrantów. Po przejściu nowo wprowadzonej procedury [kontroli przesiewowej](#) na granicach zewnętrznych obywatele państw trzecich i bezpaństwowcy: 1) będą przechodzić procedurę azylową lub procedurę powrotu albo 2) spotkają się z odmową wjazdu. Jeżeli nielegalnie przebywający obywatel państwa trzeciego nie wróci do swojego państwa lub nie zostanie wydany w maksymalnym terminie procedury powrotowej na granicy (12 tygodni), do przeprowadzenia jego powrotu powinny mieć zastosowanie przepisy [dyrektywy powrotowej](#).

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

W rozmowach trójstronnych negocjatorzy polecieli służbom prawnym Parlamentu i Rady ocenić ryzyko niezgodności z prawem wynikające ze zmiennej geometrii. Zaproponowano rozwiązanie w postaci nowego, odrębnego rozporządzenia o procedurze powrotowej na granicy, z [art. 79 ust. 2 lit. c\)](#) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej jako podstawą prawną. Oddzielono proponowaną procedurę azylową od przepisów o sytuacjach kryzysowych i spowodowanych siłą wyższą. Wstępne porozumienie z 20 grudnia 2023 r. przewiduje upowszechnienie [procedury granicznej](#) niezwłocznie po kontroli przesiewowej przed wjazdem. Procedura ta ma trwać do 12 tygodni (20 tygodni w sytuacjach kryzysowych) zgodnie z wnioskiem dotyczącym [rozporządzenia o sytuacjach kryzysowych i spowodowanych siłą wyższą](#). To rozporządzenie rozszerza również stosowanie procedury granicznej: w razie masowych przyjazdów procedura graniczna ma dotyczyć osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, które uzyskają wskaźnik przyznawania azylu wynoszący do 50%, a w przypadku [instrumentalizacji](#), gdy nieuregulowane przepływy migracyjne do UE inicjuje państwo trzecie, procedura graniczna ma mieć zastosowanie do wszystkich przybywających. Rada zatwierdziła 8 lutego 2024 r. tekst [kompromisowy](#) uzgodniony w rozmowach trójstronnych, a komisja LIBE przyjęła go 14 lutego 2024 r.

Sprawozdanie w pierwszym czytaniu: [2016/0224B\(COD\)](#);
Komisja przedmiotowo właściwa: LIBE; sprawozdawczyni:
Fabienne Keller (Renew, Francja).

